

34 - ముప్పది నాల్గవ దశకము

॥ శ్రీరామచరితము - (1) ॥

గీర్వాణైరర్థమానో దశముఖనిధనం కోసలేఽస్వప్యశృంగే
 పుత్రీయామిష్టిమిష్ట్యా దదుషి దశరథక్షాభృతే పాయసాగ్ర్యమ్ ।
 తద్భుక్త్యా తత్పురంద్రీష్వపి తిస్సఘ సమం జాతగర్భాసు జాతో
 రామస్త్యం లక్ష్మణేన స్వయమథ భరతేనాపి శత్రుఘ్నాన్నామ్నా ॥ (34.1)

కోదండీ కౌశికస్య క్రతువరమవితుం లక్ష్మణేనానుయాతో
 యాతోఽభూస్తాత వాచా మునికథితమనుద్వంద్వశాంతాధ్వభేదః ।
 నృణాం త్రాణాయ బాణైర్మునివచనబలాత్ తాటకాం పాటయిత్వా
 లబ్ధాస్మాదస్త్రజాలం మునివనమగమో దేవ సిద్ధాశ్రమాఖ్యమ్ ॥ (34.2)

మారీచం ద్రావయిత్వా మఖశిరసి శరైరన్యరక్షాంసి నిఘ్నన్
 కల్యాం కుర్వన్నహల్యాం పథి పదరజసా ప్రాప్య వైదేహగేహమ్ ।
 భిందానశ్చాంద్రచూడం ధనురవనిసుతామిన్దిరామేవ లబ్ధా
 రాజ్యం ప్రాతిష్ఠథాస్త్యం త్రిభిరపి చ సమం భ్రాతృవీరైస్సదారైః ॥ (34.3)

ఆరుంధానే రుషాంధే భృగుకులతిలకే సంక్రమయ్య స్వతేజో
 యాతే యాతోఽస్యయోధ్యాం సుఖమిహ నివసన్ కాన్తయా కాన్తమూర్తే ।
 శత్రుఘ్నైకదాఽథో గతవతి భరతే మాతులస్యాధివాసం
 తాతారబోఽభిషేకస్తవ కిల విహతః కేకయాధీశపుత్ర్యా ॥ (34.4)

తాతోక్త్యా యాతుకామో వనమనుజవధూసంయుతశ్చాపధారః
 పౌరానారుధ్య మార్గే గుహనిలయగతస్త్వం జటాచీరధారీ ।
 నావా సంతీర్య గంగామధిపదవిపునస్తం భరద్వాజమారాత్
 నత్వా తద్వాక్యహేతోరతిసుఖమవసశ్చిత్రకూటే గిరీంద్రే ॥ (34.5)

శ్రుత్వా పుత్రార్తిఖిన్నం ఖలు భరతముఖాత్ స్వర్గయాతం స్వతాతం
 తప్తో దత్త్వాంబు తస్మై నిదధిథ భరతే పాదుకే మేదినిం చ ।
 అత్రిం నత్వాథ గత్వా వనమతివిపులం దండకం చండకాయం
 హత్వా దైత్యం విరాధం సుగతిమకలయశ్చారు భోః! శారభంగీమ్ ॥ (34.6)

నత్వాఽగస్త్యం సమస్తాశరనికరసపత్రాకృతిం తాపసేభ్యః
 ప్రత్యశ్రౌషీః ప్రియైషీ తదను చ మునినా వైష్ణవే దివ్యచాపే ।
 బ్రహ్మోస్త్రే చాపి దత్తే పథి పితృసుహృదం వీక్ష్య భూయో జటాయుం
 మోదాద్గోదాతటాంతే పరిరమసి పురా పంచవట్యాం వధూట్యా ॥ (34.7)

ప్రాప్తాయాః శూర్పణఖ్యా మదనచలధృతేరథనైర్నిస్సహోత్మా
 తాం సామిత్రౌ విస్సజ్య ప్రబలతమరుషా తేన నిర్లూననాసామ్ ।
 దృష్టైనాం రుష్టచిత్తం ఖరమభిపతితం దూషణం చ త్రిమూర్ధం
 వ్యామింసీరాశరానప్యయుతసమధికాంస్తత్ క్షణాదక్షతోష్మా ॥ (34.8)

సోదర్యా ప్రోక్త వార్తావివశ దశముఖాదిష్టమారీచమాయా-
 సారంగం సారసాక్ష్యా స్పృహితమనుగతః ప్రావధీర్భాణఘాతమ్ ।
 తన్మాయాక్రందనిర్యాపిత భవదనుజాం రావణస్తామహోర్షీత్
 తేనార్తోఽపి త్వమన్తః కిమపి ముదమధాస్తద్వధోపాయలాభాత్ ॥ (34.9)

భూయస్తన్వీం విచిన్వన్నహృత దశముఖస్తద్వధూం మద్వధేనేఽ
 త్యుక్త్వా యాతే జటాయౌ దివమథ సుహృదః ప్రాతనోః ప్రేతకార్యమ్ ।
 గృహ్లానం తం కబంధం జఘనిథ శబరీం ప్రేక్ష్య పంపాతటే త్వం
 సంప్రాప్తో వాతసూనుం భృశముదితమనాః పాహి వాతాలయేశ! ॥ (34.10)

॥ ఇతి శ్రీరామచరితము - (1) అను ముప్పది నాల్గవ దశకము సంపూర్ణము ॥